

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

1. **Obce** jsou uvedeny v územní struktuře platné k 1. 1. 2013. Údaje o obcích vyjadřují stav roku 2012, pokud není uvedeno jinak.
2. **Obec** je základním územním samosprávným společenstvím občanů tvoří územní celek, který je vymezen hranicí obce. Má jedno nebo více katastrálních území. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Za obce se považují (pro některé, mj. statistické účely) také vojenské újezdy. V ČR je 5 vojenských újezdů: Brdy, Boletice, Hradiště, Březina a Libavá. K 1. lednu 2013 v České republice existovalo 6 253 obcí. Obce se zvláštním postavením jsou v lexikonu zvýrazněny: **statutární města** velkými písmeny, **města** tučně, **městyse** tučnou kurzívou. V lexikonu jsou také uvedeny **městské části (městské obvody)** hlavního města Prahy a statutárních měst Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Plzeň, Pardubice a Ústí nad Labem.
3. **Obce s rozšířenou působností (ORP)** jsou stanoveny zákonem 314/2002 ze dne 13. 6. 2002. Příslušnost obcí k obcím s rozšířenou působností je dána vyhláškou MV č. 388/2004 Sb. ze dne 24. 6. 2004, kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Hlavní město Praha má v tomto sloupci uvedenu příslušnost městské části do správních obvodů (tj. do Prahy 1 až 22, kdy úřady těchto městských částí vykonávají velkou část státní správy pro obyvatele zbylých 35 městských částí).
4. **Část obce** je možno definovat dvojím způsobem. Jedná se o jednotku územního členění státu, která je publikována v rámci úředního seznamu obcí a jejich částí (tj. ve Statistickém lexikonu obcí České republiky 2005). Pokud se obec nečlení na části, je pro potřeby statistiky považována za jednu část obce. Z věcného hlediska se ovšem jedná o skupinu domů se společným názvem, označených čísly popisnými z jedné číselné řady. Ve městech Praha, Brno, Plzeň, Pardubice a Opava jsou některé části obce děleny hranicí městské části nebo městského obvodu, a tak vznikají **díly částí obce** – části obce statistické. Za správní a územní celky kraj, okres, správní obvod ORP a obec je v tabulkách uváděn počet částí obce, za městské části a městské obvody výše uvedených měst je uveden počet dílů částí obce.
5. **Katastrální území** tvoří plošně souvislý a společně evidovaný soubor pozemků (parcel). Katastrální území pokrývají celé území státu. Kromě katastrálních území se občas používají ještě tzv. územně technické jednotky, které jsou totožné s katastrálními územími, s výjimkou těch katastrálních území, která jsou dělena hranicí městské části - městského obvodu (např. v Praze, Brně, Plzni).
6. **Katastrální výměra** je plocha katastrálního území obce. Ve městech Praha, Brno, Opava, Pardubice, Plzeň a Ústí nad Labem je výměra uvedena i v těch městských částech, kterým nebylo vymezeno katastrální území (dělené katastry). V těchto případech se jedná o odhadnuté výměry dle GIS jako součet výměr ÚTJ na základě hodnot výměr katastrálních území podle údajů Zeměměřického úřadu a podle grafických vrstev registru sčítacích obvodů k 1. 1. 2013. Údaje za obce byly převzaty od Českého úřadu zeměměřického a katastrálního k 31. 12. 2012. V sumarizačních tabulkách za okresy a kraje se uvádí oficiální výměra okresu (kraje), která je přebírána z Českého úřadu zeměměřického a katastrálního.
7. Údaje o **počtu obyvatel** byly převzaty z bilance obyvatelstva k 31. 12. 2012 a přepočteny na územní strukturu platnou k 1. 1. 2013. Údaje o počtu obyvatel k uvedenému datu v městských částech (obvodech) statutárních měst Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Plzeň, Pardubice a Ústí nad Labem nejsou k dispozici, proto je uveden počet obyvatel obvykle bydlících ze sčítání k 26. 3. 2011.

8. **Dojíždějící do zaměstnání** (tj. místo pracoviště) zahrnují osoby zaměstnané bez pracujících studentů a učňů. Data jsou převzata ze sčítání lidu domů a bytů k 26. 3. 2011 a jedná se o dojíždějící mezi obcemi.
9. **Dojíždějící do školy** zahrnují žáky, studenty, učně a pracující studenty a učně. Data jsou převzata ze sčítání lidu domů a bytů k 26. 3. 2011 a jedná se o dojíždějící mezi obcemi.
10. **Pošta** zajišťuje komplexní poštovní služby (podání, přepravu a dodání poštovních zásilek a další služby pro občany, podniky, instituce a organizace). Má vlastní poštovní směrovací číslo. Data jsou převzata z webových stránek České pošty.
11. **Matriční úřad** je úřad, který vede matriku. Může jím být obecní úřad, úřad městské části nebo městského obvodu v územně členěných statutárních městech anebo újezdni úřad ve vojenských újezdech, vždy ale jen pro svůj vymezený územní obvod. Seznam matričních úřadů a vymezení jejich správních obvodů obsahuje příloha č. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 660/2004 Sb.
12. Do **základních škol** jsou započítávána všechna zařízení základního školství (devítiletky i školy pouze s 1. či 2. stupněm vzdělání). Školy pouze s 1. či 2. stupněm vzdělání jsou označeny *, devítiletky jsou označeny 1. Pokud jsou v obci oba typy škol, je vyznačen vyšší typ (1). Data jsou převzata ze základní databáze Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT ČR), podle možností doplněna šetřením pracovníků oddělení informačních služeb Krajských správ Českého statistického úřadu.
13. **Zdravotnickým zařízením** se rozumí sdružená ambulantní zařízení, ambulantní zařízení, nemocnice, odborné léčebné ústavy včetně léčeben dlouhodobě nemocných, ostatní lůžková zařízení, samostatné ordinace lékařů a ostatní samostatná zařízení včetně detašovaných pracovišť. Data jsou převzata ze základní databáze Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR), podle možností doplněna šetřením pracovníků oddělení informačních služeb Krajských správ Českého statistického úřadu.

Obce s pověřeným obecním úřadem (POÚ) jsou stanoveny zákonem 314/2002 ze dne 13. 6. 2002. Příslušnost obcí k obcím s pověřeným obecním úřadem je dána vyhláškou MV č. 388/2004 Sb. ze dne 24. 6. 2004, kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností